

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ПЕДАГОГІКА ЗДОРОВ'Я»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка здоров'я
Рівень вищої освіти	магістр
Викладач (-і)	Сливка Лариса Володимирівна
Контактний телефон викладача	050-631-58-84
E-mail викладача	larysa.slyvka@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	очні: один раз на тиждень – четвер з 13.30 до 14.30; дистанційні: шляхом переписки електронною поштою, у соціальних мережах Facebook, Viber
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є організація у початковій школі освітнього процесу на засадах дотримання принципів і концепцій педагогіки здоров'я.</p> <p>В умовах сучасної освітньої практики, коли виключно актуальними є інформаційна і методична підтримка вчителя, подолання його інформаційної обмеженості, виявляє себе протиріччя між потенційними можливостями вищої педагогічної школи та вкрай недостатньою кількістю навчальної літератури щодо теоретичних і практичних аспектів ефективної реалізації освітнього простору, який зберігає і формує здоров'я зростаючої особистості. Навчання дисципліна «Педагогіка здоров'я» є важливою «цеглинкою» у розбудові професійної підготовки майбутніх учителів до здоров'язбережувальної діяльності у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Результатами вивчення курсу «Педагогіка здоров'я» є здатність студента:</p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів; – генерувати нові ідеї, творчо підходити до розв'язання освітніх і наукових проблем у сфері здоров'язбереження здобувачів освіти; – демонструвати знання, набуті у процесі навчання; – критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття у ділянці педагогіки здоров'я; – шукати необхідну інформацію у різних джерелах для розв'язування професійно-педагогічних завдань; – розвивати учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку. <p>Навчання дисципліна «Педагогіка здоров'я» вивчається магістрами спеціальності «Початкова освіта» на другому курсі.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка здоров'я» є розширення уявлень і знань магістрів початкової освіти про шляхи створення у закладі освіти безпечного простору, шляхи упровадження сучасних здоров'язбережувальних педагогічних технологій.</p> <p>У результаті вивчення курсу здобувачі освіти ознайомлюються з концептуальними та теоретичними положеннями здоров'язбережувальної парадигми в освіті, отримують уявлення про сутність феноменів «здоров'язбережувальна діяльність» та «здоров'язбережувальні педагогічні технології» і виявляють їхні істотні ознаки, набувають умінь творчо використовувати здоров'язбережувальні технології у майбутній професійній діяльності, розширюють свій загальноосвітній світогляд щодо проблеми організації здоров'язбережувального освітнього процесу у початковій школі,</p>	

ознайомлюються із формами та методами організації уроку, сприятливого збереженню та формування фізичного і психічного здоров'я учнів, отримують знання про наукову галузь «Педагогіка здоров'я», у якій синтезовано знання з низки наук (екологія, безпека життєдіяльності, ергономіка, медицина класична і нетрадиційна, психологія) і напрацювання педагогічної практики, теоретико-методологічні засади реалізації здоров'язбережувальних акцій в освіті, деякі педагогічні техніки з точки зору педагогіки здоров'я, теоретичну модель професійної діяльності учителя, орієнтовану на здоров'я вихованців, біоритмологічний контент організації освітнього процесу, основні засади педагогічної ергономіки як компонента здоров'язбережувальної педагогіки, умови, які сприяють ефективності реалізації педагогіки здоров'язбереження.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-5. Здатність усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

Фахові компетентності:

СК-3. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи: мовно-літературної, математичної, природничої, соціальної, громадянської, історичної, технологічної та мистецької.

СК-4. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу на засадах партнерства та підтримки з різними соціальними інституціями (наставництво, супервізія).

СК-6. Здатність проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах.

СК-7. Здатність здійснювати методичний супровід організації особистісно-орієнтованої, інтегрованої, дослідницької діяльності, використовувати в освітньому процесі традиційні та інноваційні методи і технології навчання.

СК-10. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / Вибіркова
Перший	Початкова освіта	Другий	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні заняття	самост.
Тема 1. Предмет, об'єкт і методи педагогіки здоров'я. Розвиток філософських поглядів на проблему здоров'я від стародавніх часів до сучасності.	2	2	8

Тема 2. Освітні програми щодо залучення особистості до процесу здоров'язбереження. Умови реалізації цих програм.	2	4	10
Тема 3. Біоритмологічні засади організації навчальної діяльності.	2	2	4
Тема 4. Зміст і методика використання оздоровчих технік в освітньому процесі початкової школи.	2	6	18
Тема 5. Основи педагогічної ергономіки.	2	2	8
Тема 6. Практики формування психічного здоров'я у закладі загальної середньої освіти.	2	2	12
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної діяльності			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання знань з навчальної дисципліни здійснюється неперервно впродовж усього навчання, є індивідуальним (спрямоване на виявлення справедливої оцінки успіхів кожного студента). Вид контролю – залік. Аудиторна робота (АР) – 30% (коефіцієнт 0,3). Контрольні роботи (КР) – 10% (коефіцієнт 0,3). Самостійна робота (СР) – 10% (коефіцієнт 0,4). СПК = АР + КР + СР Підсумкова максимальна оцінка – 100 балів.		
Вимоги до письмових робіт	Неприпустимі плагіат та списування. У підсумковій роботі студент повинен репрезентувати чіткі і конкретні відповіді.		
Практичні заняття	На практичних заняттях здійснюється усний і письмовий контроль набутих студентом знань, оцінюються індивідуальні і групові проекти.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Залік виставляється на основі підсумкової оцінки за практичні заняття і самостійну роботу.		
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік.		
7. Політика навчальної дисципліни			
<p>Письмові роботи: Під час занять від студентів очікуються активність, комунікабельність, творчість. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо результатів тестування, виконання творчих проектів, презентації результатів самостійної роботи тощо надається кожному студенту індивідуально і згідно розкладу практичних занять. Студент, який не отримав підсумкової оцінки за результатами виконання практичних завдань, не виконав завдань для самостійної роботи, під час виставлення заліку отримує результат «незараховано».</p> <p>Академічна доброчесність: Викладання навчальної дисципліни «Педагогіка здоров'я» ґрунтується на засадах академічної доброчесності – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання. з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Порушеннями академічної доброчесності</p>			

вважаються фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Дотримання академічної доброчесності визначається низкою положень і принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Зміст цих положень і документів у виразно за таким посиланням: URL: <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Відвідування занять:

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних заняттях і під час виставлення заліку є обов'язковою. Лекційні матеріали, додаткові ресурси тощо для засвоєння змісту навчальної дисципліни є доступними на сайті дистанційної освіти. Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Якщо ж здобувач вищої освіти пропустив практичне заняття, то він повинен виконати всі практичні завдання, що вивчалися на цьому занятті, і отримати відповідну оцінку.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем вищої освіти практичних занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (схвалене Вченою радою від 05 листопада 2019 р., протокол № 9; введено в дію наказом ректора від 26 листопада 2019 р. № 799 (редакція 1); зі змінами, схваленими Вченою радою від 30 березня 2021 р., протокол № 3 та введеними в дію наказом ректора від 06 квітня 2021 р. № 212 (редакція 2), введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: URL: <http://surl.li/ukqd>

Неформальна освіта.

Під час вивчення навчальної дисципліни студент використовує, крім запропонованих викладачем обов'язкових джерел, джерела додаткові, а саме: вебсайти, друковану літературу тощо.

Під час вивчення навчальної дисципліни студент може здійснити неформальну освіту, а саме: пройти навчання на платформах онлайн-курсів (назву курсу визначає викладач). За наявності відповідного сертифіката студент отримує 5 балів, передбачених шкалою загальної системи оцінювання навчальної дисципліни.

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р. № 819 (редакція 1), зі змінами, внесеними згідно з наказом ректора від 12 лютого 2021 р. № 80 (редакція 2). URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Ващенко О. М., Романенко Л. В., Романенко К. А. Організація і методика здоров'язбережувальної діяльності молодших школярів. Перший цикл навчання: 1–2 класи: навчально-методичний посібник / за заг. ред. О. М. Докукіної. Київ : Літера, 2017. 128 с.
2. Носенко Ю. Г., Сухих А. С. Здоров'язбережувальне використання програмно-апаратних засобів у навчальному процесі основної школи : навчально-методичний посібник / за ред. Ю. Г. Носенко. Київ : Компринт, 2017. 156 с.
3. Осадченко Т. Створення здоров'язбережувального середовища початкової школи : практичний poradnik. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. 234 с.
4. Педагогіка здоров'я : метод. вказ. до проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» денної та заоч. форм здобуття освіти спец. 011 Освітні, педагогічні науки / Укр. інж.-пед. акад.; упоряд.: Л. В. Штефан, О. С. Шевченко. Харків : УПА, 2019. 46 с.
5. Педагогіка здоров'я : метод. вказ. до орг. та планування самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» денної та заоч. форм здобуття освіти спец. 011 Освітні, педагогічні науки / Укр. інж.-пед. акад. ; упоряд.:

- Л. В. Штефан, О. С. Шевченко. Харків : УПА, 2019. 21 с.
6. Педагогіка здоров'я як основа розвитку потенціалу особистості / В. А. Гладуш, Н. В. Зимівець, З. П. Бондаренко Л. М. Ніколенко та ін. Дніпро : ЛІРА, 2020. 384 с.
  7. Роговик Л. Саморегуляція у професійній діяльності вчителя. *Початкова школа*. 2004. № 11. С. 55-58.
  8. Сливка Л. В. Виховання здорового способу життя молодших школярів (історичний та етнопедагогічний виміри) : монографія. Івано-Франківськ : НАІР, 2013. 320 с.
  9. Сливка Л. Екологія дитинства : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2014. 164 с.
  10. Сливка Л. Здоров'язбережувальна педагогіка : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : видавець Кушнір Г. М., 2016. 200 с.
  11. Сливка Л. Здоров'язбережувальне виховання учнів загальноосвітніх шкіл Польщі (XX – початок ХХІ століття) : монографія. Івано-Франківськ : Дискурсус, 2022. 588 с.
  12. Сливка Л. Історико-філософські основи здоров'язбережувального виховання. *Людинознавчі студії*. Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. 2016. № 3(35). С. 208–216.
  13. Сливка Л. Методика викладання основ здоров'я в початкових класах : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2014. 204 с.
  14. Сливка Л. Рекреаційно-здоров'язбережувальний вимір організації вільного часу дітей і юнацтва у Польщі наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.: фізичне виховання у парках імені Генрика Йордана. *Молодь і ринок*. 2024. № 2 (222). С. 26–30. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.300083>
  15. Стасенко В. Г., Волканова В. Г. Здоров'язбережувальні технології. Київ : Шкільний світ, 2013. 120 с. (Бібліотека «Шкільного світу»).
  16. Штефан Л. В, Шевченко О. С. Педагогіка здоров'я : конспект лекцій для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» денної та заочної форм здобуття освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». Харків : Українська інженерно-педагогічна академія, 2019. 48 с. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4110899>
  17. Янкович О. І. Педагогіка забави в теорії і практиці початкової та дошкільної освіти України й Польщі. *Педагогічний альманах*. 2017. Вип. 36. С. 19–24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2017_36_4
  18. Halyna V. Bilavych, Oksana V. Vintoniak, Olga Y. Snitovska, Natalia V. Sultanova, Solomiia I. Hnatyshyn, **Larysa V. Slyvka**, Borys P. Savchuk. Health-preserving: Innovative technologies in the professional educational training of Ukrainian students during wartime. *Wiadomości Lekarskie*. 2025, August. Vol. LXXVIII. Issue 8. **(78(8))**. P. 1614-1622. doi: <https://doi.org/10.36740/WLek/209515>

Л. В. СЛИВКА
професор кафедри початкової освіти